

Felix Malnig, "Varvsberget (Örnsköldsvik)", akryl och spray på duk, 40 x 50 cm, 2025.

Landmärken i förändring – en konstnärlig blick på arkitektur

2025-06-20 12:48

Felix Malnig på Galleri Lokomotiv

Felix Malnig anlände till sitt residens i Örnsköldsvik en mulen kväll i början av juni. I kvällsmörkret fick han syn på stadens hoppbacke utanför ateljéfönstret. En konstruktion avsedd för sport, som löper utför berget och landar mitt i stan. För en konstnär med blick för landmärken, såväl ute i landskap som i städer, blev skidbacken ett första motiv på platsen han kom till. Med ett något överdrivet mörker ser målningen ut att ha kommit till under en annan årstid än den norrländska försommaren.

Under juni månad fortsätter Felix Malnig sin utforskning av Örnsköldsviks stad och dess omgivningar. På cykel och till fots. Han är gästande konstnär i det utbyte Örnsköldsviks kollektiva konstnärsverkstad har etablerat med Niederösterreich. Jag hör själv till dem som haft

möjligheten att bo och arbeta där i några månader. Malnig anlände till Örnköldsvik med öppna sinnen, medveten om att det var en industristad omgiven av storslagen natur. "Landmärken" är titeln på den utställning, som öppnat i Galleri Lokomotiv och pågår under stipendietiden. En utställning som speglar hans arbetsmetod, att uppmärksamma och omtolka arkitektoniska uttryck i landskapet.

Från hemtrakten Niederösterreich har Malnig tagit med sig en serie målningar, som visar arkitektur i grönskande men tuktade landskap. Den avbildade naturen har lika stark prägel av mänskliga ingrepp, som byggnaderna i bildernas centrum. De kan vid första anblicken tolkas som kyrkobyggnader. Men de är silos för spannmål, karakteristiska för jordbrukslandskapet i den nordöstra delen av Österrike på gränsen mot Tjeckien och Slovakien. Från min egen vistelse i Niederösterreich känner jag igen dessa anonyma och i mina ögon uttryckslösa byggen. Men Malnig uppmanar mig att inte underskatta deras betydelse och den laddning de har för befolkningen. Många i lokalbefolkningen har ett personligt förhållande till dessa sädesmagasin, som representerar välstånd och sammanhållning då de ofta ägs kooperativt och är resultat av träget och tungt arbete. De bär på en förbisedd estetik, som han just därför velat fånga och förmedla.

Felix Malnig, "Silo", akryl och spray på duk, 50 x 40 cm, 2024.

På samma sätt riktar han sin uppmärksamhet mot andra byggda strukturer och konstruktioner vi tar för givna utan att tillmätta dem något estetiskt värde. Skidliftar, vindkraftverk, parkeringshus, motorleder. Han målar dem både kärleksfullt och kritiskt. Under arbetsvistelser i USA har han skildrat stadskärnor och förstäder, som förlorat sin glans och övergått till varierande stadier av förfall. I Chengdu i västra Kina har han uppmärksammat ofärdiga skyskrapor. Hans genomgående intresse för byggnader och byggda strukturer gör att man kan tänka sig honom som arkitekt. Mycket riktigt har han också studerat arkitektur under några år innan han valde måleriet. Han förklarar att detta ger honom friheten att transformera, att omvandla vad han ser och därmed påverka och väcka känslor.

En särskild slags förbisedda byggnader är Österrikes många gränsstationer mot länder, som tidigare legat bakom den så kallade järnridån vid gränserna mot nuvarande Tjeckien, Slovakien, Ungern och Slovenien. I vårt samtal delar vi ett starkt intresse för dessa platser. Medan jag under min vistelse läste kartor och uppsökte och fotograferade mindre trafikerade passager mellan länderna har Malnig närstuderat själva kontrollstationerna. Det är byggnadsverk skapade för att inge respekt och utstråla makt. Den långa serie målningar han gjort kan ses som porträtt av maktutövning från en svunnen tid, som ändå ligger oss mycket nära. Titlarna är genomgående "Eiserner Vorhang", (Järnridå) följt av de inblandade ländernas landskoder. Efter Berlinmurens fall, Sovjetunionens upplösning och respektive länders EU-inträde har de fallit ur bruk. Men med dagens geopolitiska svängningar är det för tidigt att säga att deras tid är förbi.

Den vackert återgivna men begränsade grönskan i målningarna från spannmålsmagasinen speglar ett annat tema hos Malnig. Den tätt befolkade del av Österrike han kommer från är så påverkad av människans aktiviteter att någon orörd natur knappast finns kvar. Här ligger hälften av landets jordbruksmark och mer än hälften av landets vinodlingar. Därtill kommer en pågående utflyttning från huvudstaden Wien, till följd av en allmänmänsklig önskan att bo i byar på landsbygden, en levnadsform som dock slukar mycket energi och mark. Malnig tar upp fenomenet "urban sprawl" vilket innebär att ett lantliga boende också medför önskemål och ökande krav på infrastruktur; vägar, kraftledningar, egna bilar, bensinmackar, köpcentra och andra bekvämligheter.

Det återstår att se om erfarenheterna i Örnsköldsvik med omgivningar innebär en kontrast till denna tendens. – Här ser det åtminstone ut som om staden och dess urbana infrastruktur har sin begränsning. Landskapet övergår till skog och marker där ingen bor, kommenterar han.

Text: Margareta Klingberg

Foto: Felix Malnig

Volym 2025-06-20

[Länk till denna artikel \(/sv/Sarprofil-delplatser/volym/recensioner/landmarken-i-forandring--en-konstnarlig-blick-pa-arkitektur/\)](/sv/Sarprofil-delplatser/volym/recensioner/landmarken-i-forandring--en-konstnarlig-blick-pa-arkitektur/)

Margareta Klingberg (född 1942 i Sundsvall) är bildkonstnär verksam i Rönneby, Junsele och i Stockholm. Hon är utbildad vid Konstfack, Konstakademien i Warszawa och Kungliga Konsthögskolan. Fil. kand. i socialantropologi, estetik och miljöhistoria. Hon har arbetat i dagspress och medverkat i tidskrifterna Hemslöjden, Provins och Hjärnstorm. Pågående projekt: Sven Edins väg om asylsökande boende på denna adress i Junsele. Medverkar i Volym sedan 2003. Medlem i nätverket [Fiber art Sweden](http://www.fiberartsweden.nu/artist/margareta-klingberg) (<http://www.fiberartsweden.nu/artist/margareta-klingberg>).

Information

Galleri Lokomotiv

Örnsköldsvik

Felix Malnig

”Landmärken”

Utställningen är öppen under juni 2025 efter överenskommelse. Kontakta Lokomotiv.

Senast uppdaterad 2025-06-20 12:48

Volym Konsttidningen

Årgång 23 - 2025

Ansvarig utgivare:

Lars-Erik Marklund, kommunikationsdirektör

Biträdande ansvarig utgivare:

Sebastian Andersson, konststrateg

Om Volym - kontakta oss (/sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/om-volym/)

Gamla Volym - arkiverat material (<http://arkiv.volym.info/>)

Volym på Facebook (<https://www.facebook.com/Volym-141391952573082/>)

Webbplatsen

Om webbplatsen (/sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/Webbplatsen/)

Om kakor (/sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/Webbplatsen/Om-kakor/)

Tillgänglighetsredogörelse (/sv/Webbplatsen/tillganglighetsredogorelse/)

Tyck till om Volym (/sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/om-volym/Tyck-till-om-Volym/)

Region Västernorrland

Volym är en del av rvn.se (/sv/)

Konst Västernorrland (/sv/utveckla-vasternorrland/kulturutveckling/konst-vasternorrland/)